

NIEUWSBRIEF CVBOIJ

COMITÉ VERONTRUSTE BURGERS OUDE IJSSELSTREEK

WWW.DEREKENING.NL

DONDERDAG 27 SEPTEMBER 2012

➤ WE ZIJN ER WEER

De zomervakanties zijn achter de rug, de herfst is in aantocht. We verwachten dit najaar dramatische ontwikkelingen in de gemeente Oude IJsselstreek. Bovenop de economische en financiële crisis waaronder alle gemeente lijden en zullen lijden heeft het college (kritiekloos gesteund door PvdA, Lokaal Belang en VVD) nog een eigen, extra crisis gecreëerd: de 40 miljoen NUON gelden opgemaakt aan het DRU complex dat bovendien jaar in jaar uit geld kost, veel geld kost waar miljoenen euro's in verdwijnen. En, het spijt ons zeer dat te moeten zeggen, het College gaat door alsof er niets aan de hand is, luistert nergens naar, blijft geld uitgeven aan zaken waarvan iedereen die een beetje gezond verstand heeft ziet dat ze kansloos zijn, zelfs dramatisch verliesgevend.

Wij, de leden van het Comité Verontruste Burgers Oude IJsselstreek, gaan door met u zo goed mogelijk te informeren. In de hoop dat eens het licht aan gaat bij het college en de coalitiepartijen PvdA, Lokaal Belang en VVD, liefst voordat de artikel12 wal het schip keert. Veel nieuws levert dat helaas niet op tot nu toe, we kunnen alleen steeds hetzelfde melden: Verspilling, dreigend faillissement, falend college, falende gemeenteraad, miljoenen in bodemloze putten, ondoorzichtige aanbestedingen. Nieuwe feiten laten ditzelfde steeds weer opnieuw zien, echt nieuws (bijvoorbeeld: de gemeente wijzigt het beleid fundamenteel en gaat een financieel verantwoord beleid voeren met volledige transparantie naar de burger) kunnen we helaas nog steeds niet melden.

We beginnen met een stuk waarin we ook nog even terugblikken.

➤ DE DRU-CULTUURFABRIEK, JAAR- EN KWARTAALCIJFERS

1. In juli jl. kreeg het comité na enig aandringen eindelijk jaar- en kwartaalcijfers van de DRU-cultuurfabriek. Dat was ruim twee maanden na het verschijnen van deze cijfers in april en bovendien na aanvang van de vakantieperiode. Ook waren deze cijfers zeer summier en ontbrak er veel detailinformatie over leningen, schulden, lasten, liquiditeitsposities, aanvullende subsidies, consolidaties enz. enz. Daardoor wordt een goede beoordeling van de financiële ontwikkelingen bemoeilijkt. Dat is zeker geen toeval. Het college en de coalitiepartijen PvdA, Lokaal Belang en VVD hebben er geen belang bij dat de burgers van onze gemeente een helder zicht krijgen op de manier waarop bovenstaande partijen met ons gemeenschapsgeld omspringen. Voorgaande twee jaren was de informatie veel eerder en uitgebreider beschikbaar, ook op internet.
2. Onze analyse van de cijfers resulteert in de conclusie dat er geen of nauwelijks verbeteringen zijn in de bedrijfsvoering van de Cultuurfabriek. Wij handhaven dan ook onze eerdere conclusies gebaseerd op uitgebreide analyses en berekeningen dat de DRU-cultuurfabriek de eerste tien jaar 30 miljoen euro kost (dus 3 miljoen euro per jaar) en geen 7 miljoen euro zoals eerder door PvdA en Lokaal belang c.s. is voorgespiegeld aan raad en burgers en ook geen 11 miljoen zoals later vorig jaar door deze partijen is beweerd. (Vreemd overigens dat deze partijen in de gemeenteraad ook die zgn. 11 miljoen nooit formeel hebben besproken, bekritiseerd of goedgekeurd).
3. Toen de DRU-Cultuurfabriek in 2009 van start ging zonder een fatsoenlijk bedrijfsplan of enige andere solide berekening door de verantwoordelijke PvdA wethouder Haverdil (de bedrijfsplannen die er wel waren, werden categorisch genegeerd), was zijn verwachting dat o.a. de Horeca zoveel winst zou genereren dat daarmee de verliezen elders binnen de Cultuurfabriek konden worden gecompenseerd. Een volslagen gebrek aan realiteitszin en zakelijk inzicht bij de verantwoordelijke wethouders en fracties. De eerste jaren werd er (vrijwel zeker ongeoorloofd) geschoven met personeel en materieel van Stichting naar Horeca i.v.m. beoogde belastingvoordelen (afschrijvingen en BTW-terugvorderingen). Dit resulteerde alleen maar in extra grote verliezen voor de Horeca (thans opgelopen tot € 465.000). Na het terugplaatsen van deze kostenposten onder de Stichting zijn de Horeca-verliezen dan ook verminderd. Dit is echter vooral dankzij alleen deze boekhoudkundige manoeuvre. De echte cijfers van de Horeca zijn moeilijk te achterhalen (wethouder Haverdil wil ze ons niet geven omdat wij volgens hem geen beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur hadden mogen/moeten doen, volgens ons overigens een democratisch recht). Over 2011 was volgens het college het horecaverlies bijna 40.000 euro en het eerste kwartaal 2012 € 55.000 (dat is € 10.000 hoger dan het verlies eerste kwartaal 2011, m.a.w. een echte verbetering in de resultaten van de bedrijfsvoering lijkt nog niet aanstaande en een winstmachine is het zeker niet). Het

totale horecaverlies vanaf september 2009 (2,5 jaar) bedraagt € 465.000. Door dit te subsidiëren pleegt het College op grootschalige wijze valse concurrentie tegenover de Horeca ondernemers in de gemeente.

4. Enkele maanden na de start van de Stichting DRU-Cultuurfabriek was de organisatie in feite al failliet. Er werden toen grote sommen extra geld ingepompt in de vorm van leningen en subsidies (o.a. € 600.000 lening via Rabobank en € 541.000 extra subsidie), en een verbeterplan moest de oplossing bieden. Ondanks de (opzettelijk?) wazige berichtgeving van het college hebben wij de sterke indruk dat het verbeterplan niet veel voorstelt en vooral een extra-subsidieplan is;

a. de zgn. winst over 2011 van € 365.000 is geen winst maar is alleen een gevolg van de extra € 541.000 subsidie.

b. er is een echt verlies van ruim € 176.000 geleden ondanks alle bekende (en onbekende?) subsidies

c. betaling van rente en aflossing van de Rabo lening heeft, tegen de afspraak, niet of vrijwel niet plaatsgevonden. Deze lening is vervangen door een nieuwe lening bij BNG, waarbij onbekend is hoe groot de lening is en wie verantwoordelijk is voor rente en aflossing

d. In de resultatenrekening staat een post 'overige lasten' van ca. 1.2 miljoen euro zonder verdere specificatie. Welke kosten zijn onder dit kleed geveegd? Waarom kunnen ze het daglicht niet verdragen? Het is de grootse post in het hele verslag nota bene. In de twee voorgaande jaren waren bijv. de jaarlijkse kosten van het bestuur (aangesteld door PvdA wethouder Haverdil) ca. € 80.000. Dat is € 16.000 per lid (en meer dan een lid van de raad van commissarissen van een middelgrote beursgenoteerde onderneming ontvangt). Bij tien vergaderingen per jaar vangt elk bestuurslid € 1600 per vergadering en dat is ongehoord voor een Stichting die alleen bestaat bij de gratie van subsidies. Een cultuur minnend bestuur werkt voor een symbolische vergoeding (fles wijn of een boekenbon), en dat verlaagt ook nog het verlies van de stichting met bijna € 100.000.

e. Doodleuk kondigt de DRU-cultuurfabriek aan dat binnenkort € 800.000 nodig is voor verdere investeringen. Dat geld is er niet en kan alleen maar opnieuw van het gemeentebestuur (dus van de burgers) komen. Dat heeft ook geen geld meer, alleen een schuld van inmiddels meer dan 120 miljoen euro en dat betekent dat ons gemeentebestuur besluit dan ook maar de zwembaden te sluiten. Met Emmerich en Bocholt wordt al overlegd (voor korting voor inwoners van de gemeente OIJ?). De snelle passieve afschrijvingen (over een periode van 5 jaar) op theater apparatuur (waarde ruim 1 miljoen euro) betekenen additioneel dat ook hier forse nieuwe investeringen verwacht kunnen worden. De Stichting DRU-cultuurfabriek blijkt, zoals door ons voorspeld, een bodemloze put.

f. Aan de inkomsten kant van de Cultuurfabriek hebben we ook nog al wat vragen als gevolg van de summiere cijfers. We hebben nl het sterke vermoeden dat de Cultuurfabriek (versluiert) beduidend meer subsidie ontvangt dan de 1,1 miljoen euro die door het college jaarlijks is toegezegd (dat bedrag is al onverantwoord hoog en staat in geen verhouding tot de prestaties). Want:

1. Wie betaalt de rente en aflossingen van leningen van de Cultuurfabriek?

2. Welke nieuwe zgn. huuropbrengsten, al dan niet ook door de gemeente direct of indirect betaald, ontvangt de Cultuurfabriek? Alleen al de 100.000-200.000 euro huur die de gemeente jaarlijks voor alle raads- en commissievergaderingen betaalt moeten worden bekeken. Het gemeentehuis van Gendringen heeft plaats genoeg en gebruik daarvan kost geen additioneel geld aan een gemeente die nog dramatisch moet bezuinigen.

3. door aankoop van het gebouw van de Cultuurfabriek voor ruim 5 miljoen euro wilde het college de kosten voor de Cultuurfabriek verlagen. Dit doet men echter door die kosten nu voor rekening van de gemeente te laten komen. PvdA, Lokaal belang en VVD bedienen zich hierbij van (reken) methoden die ook in de toenmalige DDR gebruikelijk waren. Naast rentekosten zijn er namelijk ook kosten voor onderhoud en afschrijving, die laatste 2 series kosten rekent men niet, die komen weer voor rekening van de bevolking, later of als het gebouw op instorten staat. De Cultuurfabriek wil nu een extra subsidieverhoging van € 50.000. Gesommeerd betekent dat bij elkaar een jaarlijkse subsidie van vermoedelijk (ruim) 1.5 miljoen euro.

g. Nog nooit hadden we zoveel cultuur in de oostelijke Achterhoek (dankzij de Cultuurfabriek), jubelt wethouder Haverdil. Daar passen een paar kanttekeningen bij;

1. Wat bedoelt hij met cultuur?

Volgens het jaarverslag verliest de Cultuurfabriek te veel geld op theatervoorstellingen (te weinig bezoekers, te veel kosten) en zijn pop en film goedkoper. Theater wordt "bevroren" en pop en film moeten groeien. Tot nu toe heeft de oostelijke Achterhoek echter niet te klagen over het aantal locaties met popconcerten. Amphion uit Doetinchem afficheerde zich zeer recent zelfs als de grootste en drukst bezochte poptempel van de hele Achterhoek. En filmhuizen ook buiten onze gemeente zijn zeer actief en succesvol. Als het theateraanbod in de Cultuurfabriek beperkt blijft dan is de definitie van cultuur in onze dure Cultuurfabriek aan de smalle kant met bovendien veel aanbod van eenzelfde soort popprogramma's en films op zeer geringe afstand. De prijs die we voor dit aanbod betalen is bovendien hoog.

2. Welke prijs moet er voor worden opgebracht?

De Cultuurfabriek kost per jaar 3 miljoen euro en er zijn ca. 30.000 bezoekers (excl. de kerstmarkt en vergelijkbare evenementen). Dus per kaartje voor theater, pop of film legt de gemeenschap er € 100 bij. Dat zijn behoorlijk dure films en popconcerten. (De totale kosten van de Cultuurfabriek zijn nog veel hoger als ook de startkosten van het project worden meegerekend incl. de subsidies van de provincie.)

HET COLLEGE HEEFT KENNELIJK VEEL TE VERBERGEN.

Zeer opvallend is dat het College uitblinkt in traagheid, onduidelijkheid en onvolledigheid met betrekking tot de opgevraagde informatie. Het Comité wordt nu al bijna drie maanden aan het lijntje gehouden met betrekking tot de 2e kwartaalcijfers DRU. De vraag wordt doorgeschoven van de ene naar de andere ambtenaar. Informatie blijft uit, terwijl deze vrijwel zeker beschikbaar is.

Hieruit kan niets anders worden geconcludeerd dat het College kennelijk veel te verbergen heeft voor de burgers. Een uitermate bedenkelijke zaak.

➤ **INTEGRITEIT**

Zoals in de pers stond heeft het 'Bureau Integriteitszorg de Achterhoek' alle tien gemeentes in de Achterhoek onderzocht op de integriteit van het beleid. De gemeente Oude IJsselstreek eindigde daarin als hekkensluis. We citeren uit dit rapport een belangrijk deel, dat over het aanbestedingsbeleid (waarover de gemeentelijke accountant ook al zeer kritische opmerkingen heeft gemaakt). Een belangrijk beleidsonderdeel, zowel voor de burgers die klussen goedkoop en goed uitgevoerd willen zien als voor de bedrijven die een faire kans willen hebben om een klus te kunnen uitvoeren.

2. *Rechtmatigheid*

Geconstateerd is dat in een aantal gevallen het aanbestedingsbeleid niet goed is uitgevoerd. Wij adviseren u zich te beraden op de volgende vragen:

- ✓ *Is er sprake van repeterende fouten of zijn het ook afzonderlijke fouten;*
- ✓ *Is het aanbestedingsbeleid goed geïmplementeerd in de organisatie;*
- ✓ *Heeft de AO/IC op dit punt goed gewerkt;*
- ✓ *Zijn de geconstateerde inbreuken op het aanbestedingsbeleid achteraf ook in 2010 gepleegd en zo ja, waarom is dit bij de interne audit over 2010 niet geconstateerd;*
- ✓ *Zijn hier meerdere budgethouders bij betrokken (geweest) of is er sprake geweest van één budgethouder;*
- ✓ *Is er voldoende controle geweest op de gunning; met andere woorden is gewaarborgd dat bij de ten onrechte enkelvoudige aanbesteding samenspanning is voorkomen en dat het vierogenprincipe is toegepast?*
- ✓ *Kan op basis van slechts één offerte geconstateerd worden dat de aanbidding redelijk was? Er was immers geen vergelijkingsmateriaal.*

U heeft inmiddels besloten de grens voor twee offertes op te hogen naar € 1.000.000,-. Daarmee holt u naar onze mening uw eigen aanbestedingsbeleid uit. Immers, naar mate de grens hoger wordt, wordt het belang voor opdrachtnemer/opdrachtgever groter. Een integer aanbestedingsbeleid gaat o.i. uit van minimaal twee offertes. Afwijkingen zijn mogelijk als het gaat om een werkzaamheid waarbij eerder een offerte is ingediend (repeterende werkzaamheden). Dan moet de opdracht uitgaan van de hoogte van de eerdere offerte, dan wel een lager bedrag dan de eerdere offerte. Een tweede afwijking zou kunnen zijn dat spoed is geboden. Derde afwijking kan zijn dat specialistisch aanbod bij meerdere bedrijven niet voorhanden is.

Simpel gezegd: Vriendjespolitiek, te hoge prijzen voor werkzaamheden, oneerlijke of geheel afwezige concurrentie, die kunnen niet worden uitgesloten in uw beleid.

De reactie van het college van B&W:

Na overleg met onze accountant, die zijn rapport bij het jaarverslag van enkele aanbevelingen heeft voorzien, heeft het college besloten geen gebruik te maken van de diensten van genoemd bureau.

Het CVBOIJ heeft al eerder en herhaaldelijk gepleit voor een extern, onafhankelijk onderzoek, bijvoorbeeld door BING, het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten.

➤ **COMMOTIE**

In deze nieuwsbrieven melden we verspilling van miljoenen in het grondbedrijf, prestigeprojecten die altijd verliesgevend zullen zijn en waaraan je dus nooit moet beginnen, aanbestedingen waarbij zowel de accountant als een extern bureau twijfels formuleren over de integriteit daarbij en nog allerlei andere

misstanden in het gemeentelijk beleid. Daarover krijgen we nooit commentaar, hult de gemeente zich in stilzwijgen.

Maar niet over ons onderstaande commentaar in de vorige nieuwsbrief:

De expertbijeenkomst over de zwembaden moest zonodig opgeleukt worden door Ton van het Hek als voorzitter in te huren voor duizenden euro's.

Nu circuleert er weer een voorstel om, in het kader van het onderzoek naar een mogelijke fusie, een kennismakingsbijeenkomst te organiseren tussen de raadsleden en fractieassistenten van Doetinchem en Oude IJsselstreek, met een ingehuurd ceremoniemeester en een lopend buffet. Valt er al iets te vieren dan? Voor in totaal 90 personen zal dat weer duizenden euro's kosten.

Aan deze duizenden euro's zullen de gemeenten niet failliet gaan, maar als je als Colleges en gemeenteraden in deze tijden van bezuinigingen dit soort signalen afgeeft naar de burgers, dan heb je het toch niet helemaal goed begrepen. Hoe goed je ook je best doet om de gemeente zo goed mogelijk door de crisis en kortingen van het rijk te loodsen, hoe zielig je ook bent met alle kritiek die er maar op je afkomt.

Dit bericht wekte een enorme commotie bij het college: Wie had dit gelekt? Wie had dit grote geheim zo vroeg aan de openbaarheid prijsgegeven?

Kijk, dat begrijpen wij nu niet: Wel opgefokt gaan doen over een lopend buffet op kosten van de burger maar niet over miljoenen euro's die over de balk worden gegooid?

➤ DE RING

Er bestaat sinds 2001 een 'Ring of European Cities of Iron Works' met plaatsen zoals Acireale, Bad Hall, Bienna, Friesoythe, Gniew, Mynämäki, Ybbsitz e.a. als lid, en ook de Oude IJsselstreek. Ze betalen een jaarlijkse contributie van € 1000,-.

Als doelen van deze kring worden genoemd op de website van de gemeente OIJ:

De steden binnen de Europese Ring van IJzersteden streven naar een langdurige zorg en instandhouding van de regionale ijzer- en smeedcultuur door middel van samenwerking en vriendschap.

Het lidmaatschap stelt de gemeente in staat om internationale ervaringen te delen en deel te nemen in projecten die voor onze gemeente van belang zijn. Het ijzer verbindt en de belangen die hiermee verbonden zijn, worden vanuit een sociaaleconomische, culturele en toeristische invalshoek opgepakt.

Burgemeester Alberse is voorzitter van deze vereniging, het postadres is het gemeentehuis, het secretariaat wordt gevoerd door de gemeente. Een voorname bezigheid is de jaarvergadering die beurtelings bij de verschillende leden plaatsvindt. In 2010 in de gemeente Oude IJsselstreek, in 2011 in Lipnik (Tsjechië), dit jaar in Donetsk (Oekraïne) van 20 – 23 september. Vanuit de Oude IJsselstreek bestaat de Ringdelegatie uit: Hans Alberse (Burgemeester en President van de Ring), John Haverdil (Wethouder), Peter van Toor (Voorzitter Stichting Nederlands IJzermuseum en voorzitter Oudheidkundige Vereniging Gemeente Gendringen OVG) en Cees Pronk (smid en betrokken bij de Afbramerij en de oprichting van een internationale Iron Academy). Naast deze Ringdelegatie reizen ook twee ambtenaren af naar Donetsk om de Jaarvergadering te begeleiden en te ondersteunen. De kosten worden deels gedekt uit het lokale Ringbudget van de gemeente Oude IJsselstreek en deels gedekt uit het internationale budget van de Ring van IJzersteden, o.a. ter dekking van de kosten voor het voorzitterschap en de ambtelijke ondersteuning. De raadsdelegatie bestaat uit: Ton Menke (Fractievoorzitter van de PvdA), Jan Finkenflügel (Fractievoorzitter van Lokaal Belang), Hans Bruins (Raadslid VVD) en Anita Ermers (Raadslid CDA). De kosten voor de raadsuitwisseling worden uit de eigen fractiekas gedekt. De reis wordt dus betaald uit publieke gelden, potjes gevuld met belastinggeld. Dat de raadsleden op eigen kosten meegaan zoals de gemeente schreef is dus gewoon onwaar.

Toen wij dit lazen schoot ons een artikel te binnen van Joost Eerdmans in de NRC van 19 juli (het gehele artikel staat op onze website) met de titel:

Politici kunnen doelloze snoepreisjes beter staken.

En:

'Politici reizen doelloos de wereld rond', kopte onlangs het weekblad Elsevier. Het artikel beschreef een wereld waarin honderden regionale en lokale bestuurders in het vliegtuig stappen op weg naar verre oorden, zonder doel, zonder strategie en na terugkeer ook zonder evaluatie. Waarom doen bestuurders dit?

Gewoon, omdat het kan. Hoe betalen ze het? Nou gewoon, met euro's – van de belastingbetaler.

Ik ben het eens met oud-minister Zalm (Financiën, VVD) dat van alle gemeentebestuurders alleen die van Amsterdam en Rotterdam iets te zoeken hebben in het buitenland.

En:

Het geldt voor zo veel uitgaven in de publieke sector: zou men de kosten ook maken als men persoonlijk verantwoordelijk zou zijn voor het terugverdienen ervan?

Om te eindigen met:

Zo is het ook met het overheidsbudget. Het is niet het budget van de bestuurder, de minister of de woningcorporatie; het is gemeenschapsgeld.

Hiermee zou men moeten omgaan als was het eigen geld. Of het nou gaat om het met gouden wc-brillen omgebouwde UWV-kantoor, een miljoenenfeestje voor VNG bestuurders, een geplande fitnesszaal in de Tweede Kamer of het zoveelste doelloze reisje rond de wereld – je vraagt je af waarom er niemand in de spiegel kijkt en zegt: doe even normaal man!

Volgens het artikel in de Gelderse Post kunnen we in het gemeentekatern 'binnenkort lezen hoe het de delegatieleden is vergaan en welke informatie zij daar hebben opgedaan'. Wij zijn daar zeer nieuwsgierig naar, welke informatie kun je niet via internet uitwisselen maar moet je persoonlijk ter plekke opdoen? En hoeveel nut heeft die informatie voor de gemeente zodat de duizenden euro's reiskosten gerechtvaardigd zijn?